

Eletus eps antiochenus: ut scribit theodori-
cus in hystoria tripartita tēpore pstantij im-
peratoris arriani claruit. Hic dūz ciuitatem
quādam armenie regeret et barbaros doceret
ppter sui eloquij venustatē ab arrianis et ca-
tholicis pariter antiochie eps postulatur. Quem impe-
rator constantius videre volens et pbare vtrum eēt arria-
nus an catholicus iussit ut exponeret. Dominus possedit
me et quod ille exponens trinitatem publice docuit et ap-
tissimis rationibus comprobauit: propter quod ab arria-
nis eiectus et a constantio reprobatus: et ab ecclesia sua ex-
pulsus reuersus armeniam eusebio episcopo adhesit: et
clarus miraculis vita et scientia in pace quieuit.

De sancto Clemente presbytero et pssore. Cap. xxviiij.
Remens presbyter alexandrinus qui ut di-
cit ad in diuinarum eruditionūz scholis
q̄ maxime floruit: p̄thei auditor: origenis
vero preceptor fuit. Hic libros. viij. condi-
dit stromatum: quod sonat opus varie cō-
textum. Composuit et libros. viij. quos in-
formationum vel dispositionum nomina-
re possumus. Item librum ad gentiles exhortationū. Item
librum qui dicitur pedagogus libris tribus distinctum.
Item librum qui scribitur: quis est qui saluus fieri possit
diues. Item librum alium de pascha et de disputatione et
de ieiunio et obtreccatione. Item alium exhortatoriuū ad
patientiam. Item ad neophytos. Item alium qui inscri-
bitur canon ecclesiasticus. Item de his qui iudaicum sen-
sum requirunt: quem ad alexandrum hierosolymorum
epm scripsit. Item librum contra hereses. Extat et eius tā
diuinarum scripturarum q̄ litterature secularis volumi-
na eruditionis et eloquentie referta in genefim etiam cō-
mentarios scribere pollicitus est. Hec hieronymus de vi-
ris illustribus. Quieuit in pace secūdo nonas decembris.
Seueri imperatoris tempore florens.

De sancto Sabba abbate.

Cap. xxx.

Sabbas abbas ex provincia capado-
cie ciuitate mutalapsis patre Jobā-
ne: matre Sophia: claris et christia-
nis originez traxit. xvij. theodosij im-
peratoris anno. Dum autem pater
eius militaturus cum vxore alexan-
driam pergeret: filiū paruulum hie-
remie fratri cōmendauit. Quez dūz
vxo illius inuite conspiceret: puer relicto seculo occulte
patrum deferens: et ad monasterium quod dicitur scan-
do fugiens: ab abbate gregorio susceptus est et monachus
effectus: qui in omni sanctitate viuens: etatis processu sū-
ma peditus abstinencia cepit etiam clarere miraculis.
Inter que dum tempore hyemali pistos vestes lotas sic-
candas in furno adhuc calido posuisset: et oblitus ipsarū
clibanum pro pane coquendo ex incuria accendisset: dein
de recordatus vestium damnum suum desieret. Sabbas
compassione motus furnum ingressus accensus illesas
vestes illesus eduxit. Post hec perrexit ad eremum ad
gerasimum abbatem: vbi multa dyaboli figmenta et cer-
tamina superans dudum mansit. Deinde veniens hiero-
solyman sibi locellum edificauit: et sacra loca quotidie p-
lustrans ad locellum redibat contemplationi vacans.
Die quadam apud ecclesiam sancti Iohannis bap-
tiste mulierem dudum fluxum sanguinis passam sanas ef-
fecit. Quendam etiam a demone obsessum liberauit.
Et cum siccitas nimia populum vigeret: adeo ut neqz
in puteis neqz in foueis aqua reperiri posset: et ex hoc ci-
uitas periclitaretur: fodientibus ciuibz in locis pluris-
mis si forte aqua aliunde prouinceret: oratione sancti
pluuia largissima noctu descendit: que foueas et cister-
nas repleuit: omnemqz populum satiauit. Sicqz multo-
rum signorum gloria clarus virtutibus pollet: sub Jo-
hanne archiepiscopo quieuit in pace die sabbati nonas
decembris. Anno domini. cccc. xxiij. sepultus hierosoly-
mis inter duas ecclesias: cuius corpus inde processu tem-
poris venetias delatum: quiescit in ecclesia sancti Antho-
nii martyris.

De sancto Basso episcopo et mar-
tyre. Capitulum. xxx.

Bassus episcopus ex nicea provincia
dum christum predicaret a perēnio
preside detentus: et ad deorum sacri-
ficia inuitatus cum ydolis immola-
re contemneret: primo in eculeo sus-
pensus ac diutius tortus est: deinde
de laminis ardentibus circa latera
appositis excruciatu iēsum christū
dñm maiori cōstantia p̄fitebatur. Quapropter in eculeo
leuatus.

lenatus fustibus et scorpionibus presidis iussu diutissimo cecus est. Post hoc depositus ad statuas deorum ligna pro sacrificio portare compellitur data sententia ut si non sacrificaret eodem igne consumeretur: qui dum sacrificare contemneret: in ignem missus: sed in eo dudum manens illesus educitur. Sicque a prefide adinuicem nicee provincie destinatur cum litteris sibi mandantibus ut bassum: aut sacrificare compelleret: aut excogitatis supplicijs perimeret. Sed dum a iudice suavis sacrificare nollit: fabricatis duobus clavis ad mensuram longitudinis corporis eiusque a plantis pedum per medium corporis usque ad verticem confusus in christi confessione emisit spiritum nonas Decembris tempore decij et valeriani. Cuius corpus a christianis in nicea ciuitate sepultum est.

De sancta Crispina virgine et martyre.
Capitulum. xxxj.

Crispina virgo in aphyrica apud coloniam thebestinam tempore diocleciani et Maximiani imperatorum: cum sacrificare nollit iussu anolini proconsulis decollata est ibique sepulta nonas decembris.

De sancto Dalmatio episcopo et martyre.
Capitulum. xxxij.

Dalmatus martyr et episcopus de Italia oriundus patre senatore dum christianus esset occultus omnia deferens ad albam ciuitatem deuenit: ibique christum predicare cepit: et miraculis clarescere ad quem quidam valentianus magister militum de rauenna veniens eius audita fama pro filio suo graui infirmitate detento supplicare cepit: orationeque fusa sanctus filium liberatum eidem nunciat: quod ille repatrians: dum verum esse cognouit ad dalmatium redijt: et conuersus ad christum ab eodem cum filio baptismum suscepit. Iterumque ad propria remeans et christum annuncians miraculi testimoniis multos ad fidem conuertit: deinde Dalmatus angelo duce ticenum veniens dum flumen sine ponte vel nauis ab angelo in momento transuectus multis coram positus transiisset: populum multum conuertit ad christum. Ibi constitutus episcopus predicationis officium fideliter perficiebat: deinde ad gallias transiens plurimos infidelium christianos effecit. Et post hec reuelatione diuina: dum ad suam rediret ecclesiam iuxta flumen ticeni ab infidelibus captus: et in cerebro gladijs

percussus per martyrium migravit ad christum. Sed dum corpus eius exanime staret: nec dudum cecidisset viso miraculo multi ex infidelibus conuersi sunt. Sepultusque est ibidem miraculis clarus. Passus est autem die nonas decembris.

De sancto Nicholao episcopo et confessor.
Capitulum. xxxij.

Nicholaus episcopus cuius patre vrbis patre epiphania matre Johanna diuitibus claris et sanctis exortus prima die sue natiuitatis dum balnearetur erectus stetit in pelui fere dimidia hora. Ad vbera matris positus quarta et sexta feria semel in die mammam suggebat: qui ex nomine auunculi sui Nicholai myreorum antistitis vocatus est Nicholaus. Dum adhuc puer imbuendus litteris a scholis rediret: claudere femine eidem obuie gressum rectum tribuit. Cuidam seruo dei nomine sabbatio in extasi posito palatium mirificum auro et gemmis fabricatum cum lede mirabilis claritatis intro posita ostenditur: que omnia Nicholao adhuc puero in celestibus preparata reuelantur. factus autem iuuenis coetaneorum consortiis et moribus deuotus ecclesiam frequentabat: et que de scripturis audiebat memoriter retinebat. Parentibus defunctis: quid de diuitijs sibi dimissis domino gratum ageret cogitabat. Hinc inanem gloriam si preberet incurrere formidabat. Sed post dies modicos dum quidam conciuis nobilis ad extremam deductus inopiam: tres filias suas virgines fornicari disponderet: ut inde miserimus quicquam pro victu acquireret. Nicholaus hoc audiens noctu domum viri latenter adiens per fenestram auri pondus intro clam proiecit: clamque discessit. Quod homo illi reperiens ex eo primogenitam maritauit. Et dum idem secundo sanctus confessor peregrisset: secundam filiam similiter pater nuptui tradidit. Dum autem tertio dei famulus idem opus perfecisset homo ille qui vigilans benefactorem suum studio obseruabat: sanctum fugientem cepit: eumque cognouit: et ad pedes eius se prostrauit. Quem ille erigens eidem superinde silentium quoad viueret imperauit: illeque tertiam filiam coniugio dedit. Post hoc defuncto archiepiscopo myreorum dum episcopi suffraganei pro eligendo presule orantes conuenissent: reuelatur cuidam episcopo magne auctoritatis: in quem vota omnium dependebant: quod illum eligere deberent: quem hora matutinali primum ad ianuam ecclesie Nicholaum nomine reperirent. Cum autem Nicholaum

De sanctis effraim ⁊ Mas
nasse. Ca. xviij.

¶ De sancto vedasto epo.

Ca. xcix.

¶ De sancto arnando epi.

Cap.c

Amandus eps nobilibus parentibus or-
monasterium introiuit. Qui die quadam
maximum serpentem inuenit: quem statim
virtute crucis ad foueam inde nunquam
rum ire coegit. Post hoc dum romam ve-
nisset: et in ecclesia sancti petri apostoli per-
noctaret: custos ecclesie ipsum irreuerenter foras piecit. Cum
postmodum ante fores dormitanti beatus petrus appa-
ruit: et ad gallias ipsum redire mandauit. Qui cum ibi-
dem regem dagobertus de suis criminibus diuinitus ad-
monitus increparet: rex ipsum de regno suo eiecit. Cum autem
rex filium non haberet: et amandus sibi oratione naturam
in domino impetrasset. Disposuit rex: ut cum ab amando bapti-
zari faceret. Quesito igitur sancto et ad regem adducto
stratus ad pedes eius: rex veniam petiit: et ut filium suum
quem precipibus sancti dominum sibi concessisse nouerat bapti-
zaret: instantius postulauit. Ille vero primas de venia pe-
titiones exaudiuit: sed secularibus negotiis implicari no-
lens secundam recusauit. Tandem victus precipibus annuit
voto regis. Et cum baptizaretur infans tacentibus cunctis
respondit amen. Post hec ipsum rex in traiectione episcopum
sublimari fecit. Ubi cum verbum predicationis contem-
neret in vasconiam iuit. Et dum ibi predicaret: et quidam
ioculator ipsum irrideret: continuo a demone arripitur:
et proprijs dentibus se discerpens: quod viro dei iniuriam fe-
cerit confitetur: et tandem miserabiliter moritur. **B**ientius
cecus quidam aqua lotionis manuum eius oculis perfu-
sus illuminatur. Cum in quodam loco de voluntate re-
gis monasterium construere vellet: et episcopus proxime ciuitatis
hoc egre ferret: misit ad eum famulos suos: ut aut sanctum
inde expellerent: aut dolose occiderent. Qui venientes ei
in dolo suaserunt: ut secum pergeret: et sibi locum aptum
ad monasterium construendum ostenderet. Qui malitia
eorum per spiritum agnita ad cacumen montis cum eis ac-
cessit: ubi eum occidere disponebant: eo quod et ipse mar-
tyrium affectaret. Subitoque tanta pluuia et tempestate motus
tegitur ut se mutuo videre non possent. Qui se mori puta-
tes: prostrati veniam postulabant: et ut eos viuos abire per-
mitteret exorabant. Ipseque oratione fudit: et mox serenitas
illuxit: episcopus famulos amandus in pace dimisit. Post que
multa alia miracula faciens in domino feliciter obdormiuit
viij. idus februarii circa annum domini. cccc. cxx. tempore
heraclij imperatoris.

De sancta dorothea virgine et
martyre. Cap. c.

Dorothea

Dorothea virgo et martyr apud cesareas capadocie passa est. Cuius cum due sorores christi calixta que in tormētis ter rite fuerāt apostataissent: tradita est Dorothea virgo a iudice duabus sororibus suis: vt ipsius animū ad deorū sacrificia inclinarēt. Quas diuino nutu scā vgo versa vice ad fidei veritatē reuocauit: et ad martiriū animauit: Quia de re ipse sancte ambe in cuppam misse et in cōspectu sororis incense xpo animas tradiderūt. Dorothea vero in catastram leuata et palmis diutissime cesa tandem data sententia ad decollandū ducta est. Que dum ad passionem tenderet: scholasticus quidā noīe theophilus virginem irridendo rogauit: vt qd ad paradysum spōsi sui pergere se dicerat: de ipso paradiso rosas sibi aliq̄s destinarēt. Ad illa respondit. Dum aut iugulo feriēda foret: astitit ei iuuenis cernentibus multis: qui eidem in sinu suo tria mala et tres rosas p̄sentauit: q̄s sibi de paradiso sponsi sui attulisse asseruit. Quēz sancta rogauit: vt eas theophilo deferat: qd et factū est. Propter qd cū theophilus rosas inuisas tpe hyemis aspiceret: et miraculum cōsiderasset: cōuersus est: et post decollationē virginis et ipse tentus in eculeo leuatus ac diutius tortus: tandem gladio cedente martirium cōsummauit. Passa est autez virgo christi. viij. idus february.

De sancta Dorothea virgine.

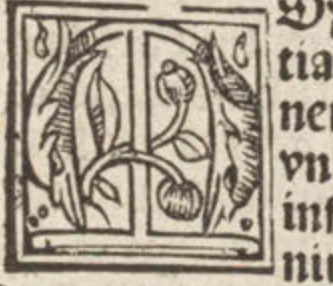
Cap. cii.

Dorothea altera virgo apud alexandriam tpe maxentij et maximi imperatorū passa est. Que vt octauo libro ecclesiastice historie traditur: nobili p̄genie orta christo domino seruiebat: et votū virginitatis emiserat. Sed maximinus in partibus egypti existens pudicitie hostis et fidei xpianos mares ad deorū culturam: virgines ad voluptatē obscenā: totis nisibus p̄uocabat. Dum igitur virgo xpi ab eodē p̄ adulterio impetitur accepta dilatione timensq; virginitatē amittere: nocturno silentio clam aufugit: et eremum petens orationibus et ieiunijs multo tpe vacās in pace q̄euit. Cuius exemplū multe virgines imitate sunt. Hec ibi.

De sancto Moyses abbate.

Cap. cii.

Moyes abbas in deserto de scythi penitentiam egit. Qui fratri a se petenti sermone dixit: vt in sua cella sederet: et ipsa euz vniuersa doceret. Cum quidā frater senex infirmatus in egyptū vellet ire ne fratres nimis grauaret phibebat eū moyses abbas ne iret: quoniam in fornicationē incideret. Qui contristatus est nimium: tam infirmitatē suā quā senectutē cōsiderans. Et cōtra abbatis inhibitionē discessit. Cui cum virgo quedā ex deuotione seruiret ille conualescens eam violauit. Que concepit et peperit. Senex quidam infantem in vlnis suscipiens: in die magno festiuitatis que erat in scythi ecclesiam cum multitudine fratrum intras-

uit. Et puerum cum lachrymis omnibus ad sui confusio nem et aliorum exemplum ostendebat: et ipsum filium inobedientie fore dicebat: ac vt nemo de senectute presume ret admonebat: necnon vt pro se orarent oibus supplicabat. Cui moyses abbas penitentia imposuit: et ille ad cellam reuersus ad pristinum statum redijt. Fratrem quēdam qui peccauerat abbati moysi miserūt iudicandum. Qui accepto sacco pleno harena venit ad eos. Et interrogatus ab eis quid hoc esset: respondit q̄ erat peccata sua post se currentia in similitudinem harenae pōderosa: que ipse non poterat videre: qui tamen venerat aliena iudicare. Illi autem hoc audientes fratri pepercerunt. Hec in vitas patrum: Quienit autem abbas moyses in domino et agitur eius festum septimo idus february.

De sancto Moyses abbate alio episcopo saracenorum.

Cap. ciii.

Moyes alius abbas ethiops natione episcopus saracenorum fuit vt habet in historia tripartita. Hic postmodū ab egyptijs captus et seruus effectus propter multas culpas a domino suo expulsus latrocinij et homicidij deditus est.

Tandem exemplo sanctorū anachoritarum ad penitentia puocatus: et xpianus ac monachus effectus est fuitq; discipulus isidori abbatis. Cuius sancti tatis exemplo omnia diaboli figmenta deuicit: et demonibus admodum terribilis fuit. Deinde ad sacerdotij ordinem ascendit: et septuagintaquinque annis in eremo seruire studuit. Cum aut primo clericus factus esset et eps ei superpellicius imposuit: dixit ei eps: q̄ factus fuerat nimium cādidatus. Ille vero quesuit ab ep̄o: an a foris: an abintus: quasi diceret q̄ dealbatio exterior: sine interiori nihil prodest. Volens autem eps eius patientiam cōprobare: dixit clericis suis: vt quando ad altare accederet eū cum iniuria expellerent. Deinde ipsum insequētes quid loqueretur audirent. Projicientes ergo eum foras dicebant. Eri foras ethiops: nā ethiops niger erat: qui egressus inter se dicebat: q̄ illi optime fecerant ipsum expellēdo: eo quod cum homo non esset inter homines stare p̄sumpseret. Hic autem sex annis in cella inclusus stetit quibus nulla necessitate exiuit. Panem solum comedēs et aquam ad mensuram bibens: totaq; nocte stans apertis oculis orabat: vt tentationes quibus in somnis fatigabatur deuinceret. Transactis sex annis omnibusq; tentationibus superatis ex charitate ductus nocturno tempore cellas monachorum circūbat: et aquā aliquādo a decē aliquando a duodecim aliquando a .xx. deferens stadijs: omnium fratrum lagenas implebat: factosq; mane vt ne sciretur quis esset ad cellam redibat. Quem nocte quadā demon vt eum ab hoc opere euerteret: quasi ad mortem in dorso percussit: qui mane iacens repertus: et quis esset agnitus ad eius tuguriū per fratres reductus fuit. Qui uixit in pace in deserto scythi septimo idus february. lxxx. discipulis derelictis.

De sancto Augulio ep̄o.

Cap. cv.

Augulius eps in britania martirium passus est. Hic em̄ pontifex auguste ciuitatis britannie etate ac virtutibus p̄fectus cursum temporis per martiriū complēs eternam meruit suscipere premia septimo idus february. vt ait ado.

De sancta Coiuta virgine et martyre.

Cap. vi.

Coiuta virgo et martyr apud alexandriam sub Decio cesare passa est agente diuino p̄siede. Qui vt habetur sexto ecclesiastice historie libro: beatum metranum senē nolentem impia verba proferre: iussit omne corpus eius membratim fustibus collidi: vultusq; eius ac oculos acutis calamis terebrari.

nullatenus exire potuit: donec veniente viro dei latro p^rdam deposuit et medardus eum liberavit. **C**lotharius rex in francos exercitū movit: qui cuncta in villis et agris diripiens dum ad solencia cum villam sancti medardi veniunt: inde se movere nequiverunt: donec cuncta que predati fuerant dimiserunt. **P**orcarii etiam sui a quibusdam seducti porcos ad remotum vsq; locū asportantes mane apud cellam viri sancti cū porcis inuenti sunt et de commissio penitentiam egerunt. **D**einde factus est episcopus noviesi. et quindecim annis episcopatum gubernavit: vitamq; laudabilem ducens eisdem signis ef^fulsit. Inter que tonsionem quandam a demonio veratū mirabiliter liberavit. **P**ost obitum autem sancti cleuthesii episcopi tornacensi. medardus ad sedem illius translatus est: et sedit annis quattuor. Qui quanti meriti apud deum fuerit: ostensum est: cum in eius obitu celi aperti sunt: atq; ante eum diuina micuerunt luminaria. **P**luvia etiam aquarum calidarum in terram defluxit. **Q**uieuit in pace. vi. idus iunij. Sepultus in ecclesia sua miraculis coruscans insignibus.

De sancto Gildardo episcopo.

Cap. xviij.

Gildardus eps rothomagensis. frater prefati sancti medardi episcopi fuit. Qui ambo gemelli vno et eodē die nati videlicet. vi. idus iunij. et vno et eodē die evolutis annis ambo episcopi p^rsecrati sunt videlicet. vi. idus iunij. Alter in ecclesia noviesi. alter in ecclesia rothomagensi. iterumq; post lapsum annorum eodē ipso et vno die ambo a seculo absoluti sunt. **F**loruit autem gildardus tempore quo supra dictum est et plenus virtutibus in domino eodem ipse die quo et frater medardus feliciter obdormiuit: videlicet. vi. idus iunij. Sepultus est in ecclesia rothomagensi. vt dicit frater vincentius in speculo historiali.

De sanctis Primo et feliciano martyribus. Ca. cxix.

Primus et felicianus martyres passi sunt in ciuitate numetana miliario. xiiij. ab vbe sub diocletiano et maximiano augustis. p^refide autem promoti. **H**ic cum essent in vbe roma apud imperatores a templorum p^rostitibus accusant: q^u nisi eos sacrificare fecerint nulla a d^eis suis responsa obtinere valebūt. **I**ussu igitur imperatorū capti in carcere recluduntur: sed ab angelo soluti post dies aliquot iterū eisdē p^resentat. **Q**uos iusserūt ad phanū herculis adduci: et nisi sacrificaret a militibus tormētis affligi. **D**ucti igitur ad templum cū immolare contēnerent virgis diutius cesi sunt. **T**unc imperatores: illos promoti p^r fidi ciuitatis numentane tradiderunt acriter puniēdos. **Q**uos milites ferro vinctos iuxta forum ipsius oppidi in carcere posuerunt. **P**ost dies vero multos iussit p^rses eosdem sibi p^resentari et sacrificare contēnentes ab invicem separari. **D**icebatq; feliciano vt sue consulens se

nectuti d^eis immolaret. **Q**ui se annorum. lxxx. esse asseruit: annos. xxx. elapsos ex quo veritatem agnouit. vnde p^reelegerat deo viuere: qui ipsum poterat de manibus p^residis liberare. **Q**uē iussit promotus ad stipitem ligari: et clauos in manibus eius ac pedibus affigi. **E**t cum leto vultu p^resisteret mandato p^residis ibidem felicianus torquetur: et triduo in eodem stipite confixus dimittit: et neq; panis neq; aqua eidez ministrat. **D**ebinc depositus in custodia detinetur. **P**ostmodum p^reses primus ad duci fecit: eiq; suadendo asseruit: q^u frater suus felicianus imperatori consentiens magnus in palatio venerabatur. **C**ui primus respondit: q^u filius diaboli verū dixerat: eo q^u felicianus imperatori celesti consensisset. **T**unc iratus promotus iussit eum in eculeo suspendi et latera illius facibus incendi. **D**einde in lecto depomi. et plumbi bulliens in os eius infundi: p^resente feliciano vt terri posset. **I**pse vero plumbū tepēfactū vt aquam suauiter bibit. **T**unc iussit eos in amphitheatrum duci et duos immanissimos leones eis dimitti. **Q**ui ad eorum pedes p^rstrati vt agni mansueti steterunt. **R**ursus ad visos ferocissimos eis iussit laxari: qui et ipsi cum leonibus mansueuerunt. **A**derant ad hoc spectaculum ex vicinis vrbibus plusq; duodecim milia hominum. **E**t quibus. **M**.cccc. conuersi sunt ad christum: p^reses vero hec cernens sanctos ex amphitheatro mādauit educi: et ibidem gladio capite truncari: et eorū corpora canibus rodenda dimitti. **Q**ue dei virtute nedum a bestiis et auibus: sed etiam a mulcis intacta permanentia a christianis collecta ad arcus numentanos iuxta harenarium sepulta sunt: vbi et p^rsecutione sedata ecclesia in eorum nomine fabricata est: miliario. xiiij. ab vbe. **P**assi sunt autem circa annum domini. cclxxvij. v. idus iunij.

De sancto maximiano episcopo.

Cap. c.

Arimianus eps syracusanus vita et miraculis claruit tempore beati gregori pape. fuitq; primo abbas monasterij in quobea tus gregorius monachus fuit. **P**ostmodū electus iⁿ ep^{iscopu}m syracusane ciuitatis. **Q**uidā adhuc abbas esset: et cū quibusdā fratribus de cōstātinopoli ad vrbē rediret: in mari adriatico nimia tempestate deprehensus inestimabili ordine atq; miraculo dei iram cognouit et gratiam. **I**llam cum ventorum nimietatibus eleuati fluctus sequirent: ex nauis clauis perdit: arborq; scissa est: vela in vndis p^riecta: totumq; vas nauis quassatū nimis fluctibus a sua erat iam compage dissolutū: rumis itaq; patentibus intrauit mare atq; vsq; ad superiores tabulas impleuit nauem: ita vt non tā nauis inter vndas q^u vnde intranauim iā esse viderentur. **T**unc in nauis residentes non iam ex morte vicina: s; ipsa eius p^resentia ac visione turbati. omnes sibi met pacem dederunt et corpus domini acceperunt: eorumq; animas domino commendabant: quorum corpora in tam pauendam mortem tradiderat. **S**ed omnipotens deus meritis sancti viri eos mirabiliter seruauit. **I**llam diebus octo nauis vsq; ad superiores tabulas aquis plena: iter suū pagens enatauit. nono autem die in portum cotroneū. castri deducta est: ex qua omnes incolumes exierunt. **C**umq; post omnes maximianus esset egressus in eiusdem portus p^rfundum nauis demersa est: ac si illis egredientibus pondere subleuatione caruisset. **E**t que plena omnibus in pelago aquas portauerat atq; natauerat: maximiano cum suis fratribus exiunte aquas sine hominib; in portu portare non valuit. **P**ost hec sanctus domini ad episcopalem sedem sublimatus virtutibus plurimis glorio sus in pace quieuit. v. idus iunij. **I**hec gregorius tertio dialogo. cap. xxxvj.

De sancto Maximiano episcopo.

Cap. c.

Maximianus

Marinus eps fuit vnus ex lxxij. christi discipulis. Cui post ascensionē christi apłis per diuersa terrarū loca ad predicandum euntibus: beatus petrus apostolus spālīter commendauerat mariā magdalēnā sicut et mater domini iohanni euangeliste ab ipso christo fuerat commendata. Cum igitur post lapidationem stephani indeorū persecutio in discipulos ebulliret: vt habetur act. viij. Iudei magdalēnam et martham cum marcella eius pedissequa lazarū maximinū et ceteros qui fuerat cecus a natiuitate: et alios plures nauicula impositos sine remo vel remige mari exposuerunt: vt sic in vndis necarent: vt dicit infra in legenda magdalēne. rj. calen. augusti. Qui deo duce oēs incolumes massiliam applicuerunt: vbi predicante maria: et omni populo ad deum conuerso: lazarum ep̄m massilie constituerunt: vniuersamq; prouinciā conuerterunt. Beatus vero mariminus rexit ecclesiam athenis annis fere. xl. Ipse quoq; dilecte filie sue magdalēne die obitus eiusdem sacra mysteria tradidit: eamq; in eius ecclesia ante altare defunctarū honore debito tumulauit. Post cuius obitū annis q̄nq; superuixit. Et post hec in xpo quieuit. iij. idus iunij. Sepultus in monumento qd ipse sibi construxerat iuxta corpus beate magdalēne. In quo loco processu t̄pis reperta sunt corpora magdalēne et marcellae maximini et cedonij et honorabilis tumulata.

De sancto Cedonio episcopo.

Cap. cii.

Cedonius episcopus vel sidonius fuit ille cecus a natiuitate: quē dñs lutum ex sputo faciens: et oculos liniens illuminauit vt habet ioh. r. Qui et ab aliquibus dicit fuisse vnus ex septuaginta duobus xpi discipulis. Siue autem ex numero illoz fuerit siue non: planum habet ex chronici et gestis discipulorum: qd xpi discipulus fuit: et post ascensionē dñi ab apostolis baptizatus sancto marmino specialiter adhefit: vnde et vt dictū est: cū eodē et lazaro atq; sororibus eius nauicula impositus a sinibus iudeorum expulsus fuit. Postq; autē prefati sancti prouinciā ad quā deo duce applicuerant: ad xpm conuerterunt. Et postq; beatus lazarus massilie et beatus mariminus aquis ep̄i ordinati sunt. Ipse in ministerio marimini aquei. ciuitate permansit: eiusdem predicationis coadutor fuit: vbi et post dies multos in pace quieuit: et iuxta magistrū reconditus iacuit. vt supra actū est.

De sanctis basilide tropode et mādale p̄fel. Cap. ciiij.

Basilides: tropos et mandalis affectu martyres: actu vero p̄fessores t̄pe aureliani imperatoris apud ciuitatē aurelianā claruerunt. Cum enī basilides esset officialis platonis prefecti in partibus oriētis christus eidem apparuit: et xp̄naum in ministerio gentilis esse non debere dixit: eidemq; vt renunciaret officio mandauit. Tleniens ergo basilides ad prefectum petijt ab eo licentiam: vt parentes et affines suos reuiscere posset in ciuitate aurelia que erat in italia constituta: eo qd annis. xxv. in officio prefecture fideliter seruisset: promittens se vsq; ad annū reuersurū. Prefectus autē eius fidelitatem attendens non solum vnus annus sed biennij licentiam gratanter concessit. Reuersusq; ad locū vbi ei christus apparuerat: ipsum iterum se expectantem inuenit. Cui cum basilides que fecerat: enarrasset: vt causam deferendi officij inuenisset mandauit ei dominus: vt socios suos tropodē et mādalē secū assumeret: et ad littus accedentes diuinā ibi nauiculā inuenirent. Qui cū iussa vñica compleuisset: ac oīa socij ambobus retulisset: oēs vnanimiter relinquentes cuncta que habebant: ad littus deuenerunt: et nauiculā paratā inueniūt: in qua

erat ipse christus gubernator: et angeli remigantes: qui ad pedes saluatoris procidētes nauiculā intrauerunt et celico ab angelis pane refecti vnus noctis spacio mare transfrētātes ad portū ciuitatis aurelie: que est in finibus italie puenerūt: et miliario. viij. ab ipsa vrbe in terrā descenderūt. Cum autē vbi p̄dicte appropinquātes audiuissent: qualiter aurelianus imperator xp̄ianos p̄sequeretur: ad ciuitatē ire formidātes: dñō iesurpo qui eorum dux et nauta fuerat se cōmendabāt. Quibus iterū xps apparuit: eosq; p angeloz ministeriū pane et aqua refecit. Et postq; comedisent obdormierūt. Adane vero se excitantes ad ipm locū vbi de nauī exierant: videlicet in ipso se littore inuenerunt. Et orauerunt ad xpm vt aīas eorū pace susciperet: eadēq; hora spm emisērūt. iij. idus iunij: Quorū corpora ibidem sepulta sunt: et ecclesia fabricata: vbi et miraculorū beneficijs elucescunt.

De sanctis Getulio et Amatio et socijs mar. Cap. ciiij.

Getulius: cerealis: amantijs: et primitiuus rome sub hadriano principe martirium passi sunt. Cum enim getulius doctissim⁹ in fide christiana multos erudiret cerealis vicarius ab impatore hadriano ad eū tenendū missus est: qui eū legentē et docentē repperit. fuerat autē cerealis cū fratre getulij primum amicus: sed dimiserat: sed ob metum hadriani latebat. Sanctus autē getulius cereali amantiū declarauit et ipsum ad eū adduxit. Quē cerealis aspiciens gauisus est summa leticia: et ab eodem in fide xpi edoctus: ad sanctū sirtum papā primū adducit: et ab ipso cerealis baptizaf. Quē cū hadrianus intellexerisset misit hennium cōsulare vt eos puniret. A quo beati getulius et primitiuus frater eius cū cereali et amantiō tenti sunt. Qui primo grauissime celi deinde diebus. xxxvij. i carcere clausi: deinde igni traditi sunt. Cū autē cerealis amantijs et primitiuus spm emisissent: et getulius in igne adhuc supumeret fustibus illiso capite martirij cōsummauit. Qui passi sunt in fundo capolis: via salaria miliario. xij. ab vrbe. Quorū corpora simphorosa vxor getulij martiris in predio suo in eodem loco posito sepeliunt. iij. idus iunij.

De sancto barnaba apostolo.

Cap. cv.

Barnabas apostolus quīs de lxxij. discipulis fuerit: qz tamen cum paulo in gentibus predicationis officium promeruit. Idcirco sicut et paulus apostolus dictus fuit. Ibi ex tribu leui cyprus genere ab historia actuum apostolorū in multis extollitur et laudat. Ibi enī de primis discipulis fuit: qui agrum vendidit et precium posuit ante pedes apostolorum: vt habetur actuum. iij. Paulum nouiter conuersus primus in hierusalem ad apostolos duxit: vt habetur actuum. ix. antiochiam ciuitatē tunc permaximā ad conuertendū accepit. act. xj. Ipse cum

rum contundi: vsq; dum p nares earz sanguis distillaret i
terram. Et cum hec oia cōstanter tolerassent: ⁊ deo semp
gratias agerent: p̄ses fecit eas in carcerē recludi. ¶ Ma
ne aut factō mandauit itez sibi virgines p̄ntari: ⁊ videns
eas sanas effectas ad deoz sacrificia exhortabaf: eo q; dij
eis compatiētes earz vulnera curassent. Sed cū se a xpo
dño sanatas assererent: ⁊ nō ab eius dñs: quos esse demo
nes comprobabant. Iussit eas seuastus in eculeo suspēdi:
⁊ ad latera ipsaz lampades ardētes applicari. Deinde fe
cit illaz mamillas amputari: ⁊ canib⁹ deuorandas iacta
ri: quas tñ canes intactas custodiebant. Iterūq; eas p̄e
ses mandauit in custodiam recipi. Nocte autem ipsa va
lentinianus mamillas virginū intactas ⁊ sicut rosas splen
dentes inuenit: q̄s hermacore epo p reliquijs obtulit. Se
quēti vero die mādauit p̄ses virgines nudas p totā ciuita
tem ad leie circūduci. Ante vero euphemia angelus dñi
operuit eas stola candida ⁊ corpora illaz restituit oīno ille
sa: ita vt nec cicatrix in eis appareret. Et cū ille fuisset
presidi p̄tate videns seuastus ipsas: vt solem facie splen
dentes atq; deos oēs gentiū consutantes: iussit illas capi
te trūcari. Quas pater ac patruus earz valenti⁹ arreptas
ad summitatem turris quā fecerat traxit: ⁊ manib⁹ eas p
prijs decollauit. Corporaq; illarum cum capitibus ex al
to in flumie piecit: ⁊ subito facto nimio terremotu ignis
de celo venies: ipsum cū oībus qui secū erant: ⁊ ipsam tur
rim vsq; ad fundamēta consumpsit. Cūq; noctu valētiā⁹
cum sancto hermacora perrexisent ad flumen corpora re
quirenda: dum essent iuxta portam valentinā: ecce venit
nauicula cum duobus viris splendidis ad ripā fluminis
que dñ clementiana: in qua nauicula corpora sanctaz cuz
capitibus posita erant: que illi duo viri sancto hermaco
re obtulerunt. Qui vna cum clericis suis ⁊ valētiāno gra
tias agens corpora virginum de nauicula leuauit: ⁊ in do
mo valentiniani in monumentis marmoreis sepeliunt: vbi
⁊ altare construxit: ⁊ domum ipsam in honore sanctaruz
ecclesiam consecrauit: valentinianus quoq; omnem fami
liam suam baptizari mandauit: omnesq; facultates suas
ecclesie concessit. ¶ P̄fasse sunt autem sancte virgines. iij
nonas septembris.

¶ De sancta Seraphia virgine ⁊ martyre.

Cap xxx

Seraphia & go passa est apud oppidum
vedinensiu sub hadriano principe ⁊ p̄
de byrillo. Ihec genere antiochena ve
niens ad vr̄bē declinauit ad domū bea
te sabine relictē nobilissimū valentinū
quā sua p̄dicatione ad xp̄m cōuertit: vt
dictum est supra in passione sabine. iij.
calē. septembz. Quod audiens byrillus p̄ses misit ad
⁊ ginem cōphendendam. Sabina v̄o virginē diligens
parato curru vna secū ad pretoriū p̄rexit. p̄ses autē ob
nobilitatē sabine vtriq; deferens eas cū pace dimisit. Sa
binam tñ q̄ magicis artibus dementata xp̄iana fuisse e

fecta dure redarguit. Et post tertium vero diem preses
sepharim rapuit: eamq; sibi presentari fecit: ipsamq; ad
deorum sacrificia inuitauit. Que cum se xpo offo imma-
culatum sacrificium offerre diceret: seq; ex perpetua vir-
ginitate: quam deo vouerat: templum dei viui assereret:
mandauit preses vt violari deberet: quatenus amissa pu-
dicitia templum dei esse desineret. Tradidit illam duob;
iuuenibus lasciuis egyptijs: vt ea per noctem integrā vte-
rētur: quam illi in cubiculum obscurius introduxerunt.
Orante vero virgine cum circa primā noctis horā ad eas
accedere vellent: facto magno sonitu cum horribili terre
motu iuuenes tremefacti ceciderunt quasi exanimēs i ter-
ram membris omnibus resolutis: quos mane missi p̄se-
dis illuc destinati iacentes ⁊ omni corpe impotes inuene-
runt. factosq; concursu nimio xgo xpi ad p̄sidem adducit
⁊ qui hoc maleficijs fecerit interrogat. Illa autē nō ma-
leficijs dyaboli: sed virtute xpi hec miracula pacta fuisse
narrauit. Cui cum preses dixisset vt si nō hec magicis arti-
bus fecisset illos in xpi sui noie surgere ⁊ loq; faceret. Se-
pharia iuuenes ad se duci fecit: sup quos nec stare: nec se
mouere: nec loqui valentes orationē fudit: eosq; in christi
noie contingens incolumes erexit: qui mox coram popu-
lo stantes ⁊ oībus suis membris facti compotes loq; cepe-
runt: atq; p̄sidi narrauerunt qd dū contra voluntatē ei⁹
ginem contingere voluissent iuuenis decorus stature p̄o-
cerime vt sol splendens se iterposuit: qui illos adeo suo
lumine terruit: qui mox amissis sensibus defectio eos ap-
prehendit. Qd audiens p̄ses ⁊ ea magicis artib⁹ ascribens
iussit eam expoliari ⁊ eidē lampades applicari. Quibus
mox diuinitus extictis ministri eas tenentes lāpades cor-
ruerunt. Preses autem adhuc ipsam potius maleficā exi-
stimans: mandauit fustibus cedi. Statimq; terre motus
magnus factus est ⁊ fractis fustibus hastula vna de sti-
pibus oculum dextrum p̄sidis percussit: ⁊ post triduum
ipsum amisit. Tunc indignatus p̄ses virginem capite ce-
di iussit. Que decollata est trans arcū faustini iuxta arēā
vindiciā ducis cuius corpus beata fabina in eodem lo-
co sepeliuit. iij. noi. septembris.

¶ De sancta Phebe discipula.

Слѣд. хххј.

Habe discipula ap[osto]lor[um] fuit: de qua paulus
apostolus ad rom[anos]. vlti. ca. mentionē facit.
quam ⁊ ipse fratrib[us] rome existētib[us] in
time cōmēdauit: eo q[uod] ⁊ sibi ⁊ multis alijs
discipulis in ministerio fideliter astitit.
Que ⁊ ipsa in vite sanctitate ⁊ honesta pu
dicitia in xp̄o pausauit. iij. no. septemb[is]. Sepulta rome
vt scribit hieronymus.

¶ De sancto Antidio epo ⁊ martyre.

Cap. xxxii

Alitudus eps & martyr apud turonē passus
est tpe honorij impatoris sub psecutiōe vā
dalica. Hic eps turonē. fuit. Qui tpe quo
dam feria. iij. hebdomade sancte: dū pontē
dū fluminis transiret: vidit principes de
monuū in throno sedentē: & agmē mistro
rum vniūquēq; sua mala gesta suo pncipi referentē. Inter
quos ethyops teterrim⁹ retulit qd romanū p̄sulē zoziūm
septēnio de lapsu carnis impugnatum dominica palmas
rum p̄terita ad crimen cōmittendum cum virgine quadā
induxit: in cuius testimonium vnum ex sandalijs. ei surre
ptum in iudicio presentauit. Quem princeps demonū
sup cunctos plurimuz honorauit. Tūc eps eisdē demonē
ad se vocās ī tute dñice passiōis ei mādauit vt eadē vel
citate q̄ roma venerat illuc se incolumē deferret. Et sic in
dño q̄sus sup demonē ascēdit & sepi⁹ & sculū illū. De in
adiutorij meū intēde repetēs incolumis ab illo vectus in
cena dñice hora celebrandi officij romam peruenit. De
monem autē ante fores ecclesie lateranē. expectare iussit
sandalium

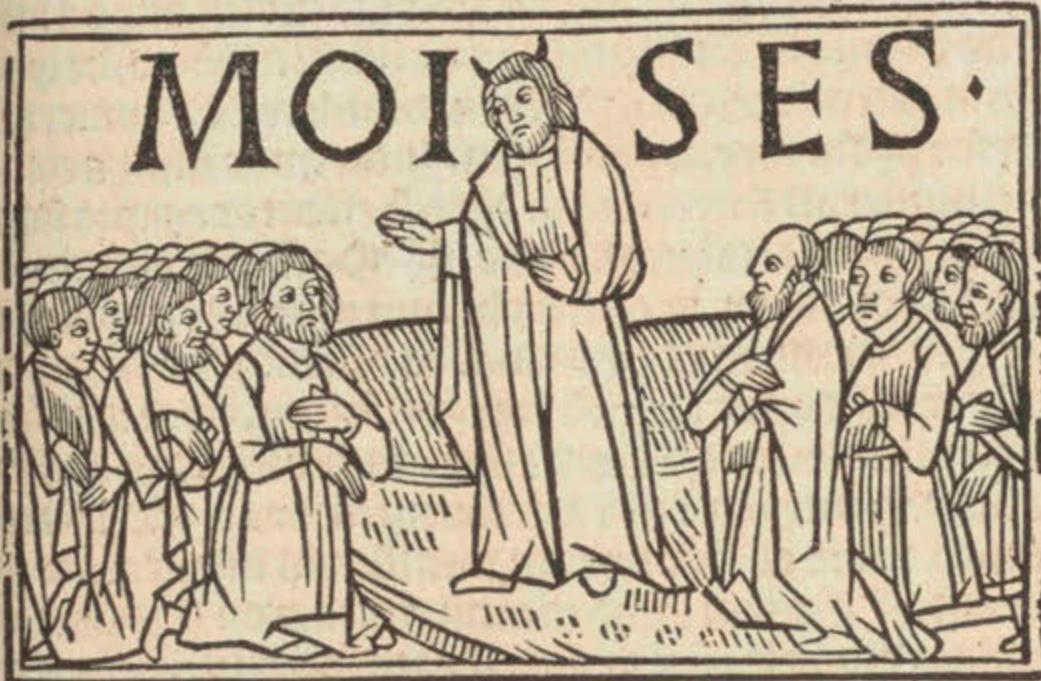
sandalium ei rapuit: et ad papam accessit. Quē alloquēs secreto rem sibi visam et oīa gesta rettulit: negantiq; sandaliū quē amiserat et quē adhuc se misisse non aduerterat ostēdit. Sicq; ipm ad penitentiā puocauit. Adissa quoq; vice eius ea die celebrant: partē chusimatis a se pfecti sūp pfit: missaq; celebrata pōtifi valefactēs demōne pforib; expectantē inuenit sup quē reascendēs eoq; ipz reuēctate ī sabbato scō hora celebrādi officiū ad ecclesiā suā sospes reduit: demōq; statī euāuit: et antidiū celebrās et cathe cuminos baptizās vbi fuerat et quare mirāti ppho enarra uit. Deīde sancti martiri psecutiōe vandalorū tētus pro ppi confessione in faciē cefus et varijs ictib; cruciat; mul tils vulnerib; in membris oībus corporis attrit; tandem gladio capite cefus est: turoniq; sepult; .iij. no. septēbris. De sanctis Antonino et aristote mar. Capitulum. xxxij

Antonin; puer et aristoteus martyres apd vrbem cāpanie capuā passi sunt. Qui antoni nus cū ēēt annoz. x. aristotē ad fidē puerit. Cū quo postmodū tētus et varijs supplicijs cruciat; tādē ambo cedēte gladio martiriū palmā consecuti sunt. .iij. no. septēbris.

De sancto Moysē duce et ppheta.

Cap. xxxij

Moyses ppheta et durx populi isrl' qui inter patres sanctos antiquos nō soluz ec clestasti. xlv. ca. sed etiaz in multis locis diuine pagine: tam in nouo q; in veteri testamēto conscribit et plurimū cōmen datur fili; fuit amram et iochabeth ei; vxoris de tribu leui genitus in egypto.

Cuius admiranda opera in quattuor libris pentateuchi vltimis plurius descripta: hic compēdiōse recolligūtur. Cūz em hebreorū populus a iacob descendēs in egypto multiplicatus innumerabiliter excreuisset. Pharao rex egypti noīe amenophis sciens pphetatū filium ex he breis nasciturū qui regnū egypti humiliaret: mandauit oēm hebreorū masculū nascentē in fluuio necari. Eo igitur tpe cū amram vxorē nollet cognoscere malens liberis carere q; neci filios pcreare dñs ei per somniū astitit di cens ne timeret ad cōiugē accedere: q; puer quē timebant egypti ex ea nascitur; erat. Natus ergo moyses p tres mē ses a matre absconditus est: cū vltius celare non posset: exposuit eum in fiscella scirpea in fluuio nilo. Quē tha mur filia pharaonis: q; descendebat vt lauaretur vagiens tem videns suscepit: et matri pprie ad lactandū tradidit atq; ablactatū in filium adoptauit quem vocauit moy sen: eo q; ipsum ex aqua tulisset. Egypti em moys aquaz is saluatū dicunt. Cuius venustatē et elegantiā videns rex coronam suā in qua erat dei ammonis ymago capiti pue ri imposuit: quā puer in terram picit et ymaginē fregit. Sacerdos autem heliopoleos a latere regis surgens di cit illum esse puerū de quo pphetatū fuerat: q; regnū egypti humiliaret: et voluit eūz perimere. Sed auxilio re

gis et persuasione cuiusdā sapiētis liberatus est: q; p igno rantiam hoc a puero factū asseruit. In cuius argumen tum prunas allatas puer ori apposuit: et lingue summita tem corrupit. Et ex hoc hebrei impeditiōis lingue illum fuisse autumāt. Tanteq; pulchritudis fuit: vt null; adeo seuer; vel tam arduis occupat; esset: qui eius aspectui nō adhereret. Cū aut adoleuisset moyses ethyopes egyptum vastauerunt. Et habuerunt egypti rñsum a dijs vt adiutore hebreo vterent. Aliq; obtinuerunt a filia pharaonis vt moysen iam iuuenē bellicosū effectū exercitui suo pfererent ducem qui fluminis itinere tanq; longiore ptermisso p terram durit exercitūz itinere breuissimo vt improvisos ethyopes pueniret. Sed per loca plena serpētib; iter faciēs: tulit in arcis papyreis ciconias egyptias serpētib; naturalr infestas: et quotidie castrametatus via vnius diei pmittebat eas: vt serpētes fugarent: ac deuoraret: et ita tutus per noctē transibat exercit;. Tandem pueniēs ethyopes expugnāsq; illos fugiētes in ciuitatē regiā noīe saba potēter obsedit. Tharmis vero filia regis ethyopū coniecit oculos in eū: et ex pdicto tradidit ei ciuitatem: ipseq; eā accepit in vxorē. Inde est q; maria et aarō iurgati sunt aduersus moysen ppter vxorē ei; ethyopiā obijcētes ei q; eā decepisset. Et cūz redire vellet moyses nō acquieuit vxor. Moyses aut astroz peritus duos anulos pñles fecit: in quoz gēmis ymages fabricauit: vt altera memoriā: altera obliuionē pferret. Et annulo quidē obliuionis vxori tradito: ipse alteruz amoris tulit. Sicq; mulier cepit ei; amoris obliuisci et moysē ī egyptum libere reuerti pmissit. Cūz aut in terrā gessen ad fratres suos: et videns quēdam pfectum opīs egyptiorū pcutientem hebreū secreto occidit et abscondit in sabulo. Et cū die altero inuenisset duos hebreos rixantes et iniurian tem argueret: ille ei homicidiū egypti ppetratū obiecit. Quā audiens moyses timuit: et potissime q; rex hoc comp to querebat interficere eum: fugitq; moyses in terram madian: et cum liberasset septem filias ietronis sacerdotis a pastoribus eas violare volentib; filiam pmo genitā ipsius sacerdotis sephorā noīe accepit ī vxorē: ex q; duos filios procreauit. s. gerson et eliezer. Dedit autēz ietro curam gregum suoz alendorū moysi: qui oues eius pascens in deserto venit ad montem dei oreb. Apparuitq; ei dñs ī flāma ignis de medio rubi: q; ardens nō cōburebat: prece pitq; ei vt iret ad regē egypti et ad filios isrl' p liberatione ppli: et ostēdit ei signa q; faceret corā eis excusantiq; ei de ipedimēto lingue: aaron fratrē ei; eloquentissimū in solatiū et auxiliū loquēdi dedit. Tulitq; moyses vxorē et liberos et pfect;: cui occurrēs angelus in via corripuit eū: eo q; fili; minor incircūcisus ēēt: vñ et vxor territa cūz liberis remāsit: ne possent moysi eē ipedimēto: ipse vñ sol; pces sit. Cū em in egyptū cū aarō frē suo pgregauerūt seniores isrl' narrātes ei vba dñi: fecerūtq; corā eis signa d; virga q; vertebat in colubū: et de manu moysi que posita in sinu leprosa facta est et de aq; de nilo hausta et in sanguinem puerfa. Quā vidētes seniores crediderunt: et silcū eis ad regem ingressi mandatū dei vt pplz dimitteret ei nūciauerunt. At ille deū et eos ptēns derisit: populūq; hebreorū magis afflixit. Erat aut tūc moyses annoz. lxx. et aaron. lxxij. q; ingressi iterum ad regē egypti signa corā eo fecerūt. Primo quidē virga moysi in colubum versa deuorauit virgas magoz: que similr verse fuerāt in serpētes. Indurato vero pharaone: et incredulo pmanente: pculsa est egyptus decēz plagis his versib; comprehensis. Primā rubens vnda: ranarū plaga scōa. Inde culer tristis post musca nocentior istis. Quita pec; strauit: vesicas seta creauit. Post seq; grando post bruchus dēte nophādo. Nonā tegit sol: primā necat vltima plem. Per hāc vltimā plagam edurit dñs populū ex egypto. Transiuit

De sanctis Munilioner Eledia virginibus et martyribus. Cap. xcvi.

Munilio et Eledia virgines et martyres apud civitatem ostiam passe sunt: que per professionem christi diuturna custodia macerata: atque de inde capitali sententia punite: preciosum martyrium celebrarunt. xj. calen. nouembriis ut dicitur ad o.

De sanctis seruando et germano mar. Cap. xcviij.

Seruandus et germanus martyres apud hyspaniam passi sunt sub prefide viatore: qui post dura verbera et squalorem carceris: et sitis ac famis iniuriis: et longissimi itineris laborem quem onusti ferro: iubente eodem prefide protulerunt. Nouissime martyrium sui cursum gladio cesis cernicibus impleuerunt: ex quibus germanus apud emeritam civitatem iuxta beatam eulaliam sepultus est. Seruandus vero apud hyspanensem oppidum iuxta sanctas iustam et rufinam conditus est. Passi sunt autem sancti martyres. x. calen. nouembriis.

De sancto seuerino episcopo et confessore. Cap. xcviij.

Seuerinus episcopus colonien. apud ipsam civitatem claruit. Qui effrate cuidam heretico successit. Nam ut scribitur in gestis sancti seruati de quo supra actum est. iij. idus maii: dum ei reuelata fuisset destructio vrbis treugrensis et plati ac principis ipsum romam pro legatione destinarunt.

Respondit seruatus: iter non esse tutum: nisi effrata hereticus ab episcopo deponeret. Illico congregata synodo episcoporum apud coloniam agrippinam. Effrata hereticus iudicio synodi condemnatus deponitur: et seuerinus ordinatur. Dum autem seruatus rediret ab urbe apud coloniam a seuerino susceptus est: qui dum nocte oraret: seuerinus colinam ignis super caput eius asperit: que paulatim usque ad se venit: in quo loco seuerinus ecclesiam edificauit: quam et portam celi appellauit. Qui uenit autem sanctus seuerinus in domino decimo calen. nouembriis.

De sancto seuerino als boetio martyre. Cap. xcix.

Seuerinus martyr qui et boetius per ueritatem interfectus sub isto nomine in catalogo martyrum scribitur: dictus seuerinus a seueritate iudiciorum: hic ut dicitur sigibertus gener fuit symmachi prefici viri nobilis romani vir consularis conspicuus: mira lingue eruditione politus: et liberalium artium: quas pene omnes et greco in latinum transtulit plenius eruditus: cuius uxor helphes nomine rhetorica scientia insignis: hymnos apostolorum felix per omnes et aurea luce composuit. Hic tunc theodorici regis longobardorum: qui fuit impante zenone circa annus domini. cccclxxvj. dum dicto regi rempublicam inuadenti boetius resistisset: apud eum dolo accusatus cum pluribus alijs per scriptum et in exilium missus est. Inde reductus papie incarceratus est: ubi librum de philosophica consolatione composuit. Tandem ab eodem theodorico rege in carcere interfectus est anno domini. cccc. xxj. x. cal. nouembriis. Sepultusque in ipsa papien. ciuitate in ecclesia sancti petri ad celum auresuit martyr ab ecclesia diuina ueneratione celebratur. Hic philosophus eximius diuina et humana sapientia pollens: multa nobis ingenij sui documenta dereliquit. Scripsit enim libros de trinitate. De unitate et uero. De ente et essentia. De duabus naturis et una substantia christi. De hebdomadibus. De consolatione philosophica libros. v. de scholastica disciplina. Topicorum libros aristotelis libros quos habet bibliotheca latina: omnes fere de greco in latinum peruertit sermonem. Scripsit et volumen de musica. de arithmetica. Categoriarum. Syllogismorum et hypotheticorum. De deitate ad iohannem romane ecclesie dyaconum. De electione primi parentis et restauratione huma-

ni generis per incarnationem et passionem christi. Aduersus eutychanos et nestorianos atque azephalos de incarnatione domini. Item contra arrianos: eunomianos et apollinaristas libros fortiter: et eorum heresim confutantes.

De sancto theodorico presbytero et martyre. Cap. c.

Theodoricus presbyter et martyr apud antiochiam passus est tempore iuliani apostate imperatoris: sub prefecto et ausculo suo iuliano. Cum enim a predicto prefecto ecclesia antiochenorum spoliata esset et christiani ubique dispersi fuissent. Hic in ecclesia permansit intrepidus. Qui ab eo teneri iussus post eculeum et multos ac durissimos cruciatus: etiam lampadibus circa latera inflamatus est. Sed faculis diuina virtute extinctis milites qui eas tenebant: angelorum aspectu territi in faciem corruerunt. Cuius prefectus quosdam christianos occultos illorum in ministerium supplere iuberet: et illi hoc facere recusarent: prefectusque ipsos examinans christianos repperisset: iussit eos in pelagus demergi. Quos sanctus martyr hortabatur ut ipsum ad gloriam precederent. Nouissime autem dum iuliani apostate: quem apud perfidem diuina ultio puniuit interitum predicaret: occasio gladii martyrium consummauit. x. calen. nouembriis.

De sanctis felice episcopo et socijs mar. Cap. ci.

Felix episcopus ciuitatis tubabocensi. audax et inuarius presbyter. fortunatus et septimus lectoris temporibus diocletiani imperatoris in uenusia ciuitate apulie passi sunt. Qui a quodam magnoliano curatore detenti multis diebus uinculis et carceribus in aphyrica et in sicilia macerati: tandem occasione gladii martyrio coronati sunt. ix. calen. nouembriis. Ex quibus felix episcopus annorum quinquaginta sex et septem et martyr ad christum duplici cum palma migravit: quorum corpora intra carthaginensem ciuitatem tunicen. sepulta sunt.

De sancto martino abbate. Cap. cij.

Martinus abbas apud campaniam claruit tempore iustini iunioris augusti. Qui in more massico solitaria uita duxit multisque annis in specu angustissimo inclusus fuit. Adorans autem ut se in predicti montis foramine contulit: ex eadem petra aqua stilla prorupit: que sibi et in usu quotidiano sufficeret: et nec plus adesset: nec necessitati deesset. Quod antiquus hostis ut eum ex antro illo depelleret amica ei bestia serpens ingressus cepit in spelunca iueniri solus cum solo eoque orante se ante illum sternere: et cum cubante pariter cubare. Sed uir dei oim imperturbatus: et oxi manu pedem extendebat: sed ipsum tamen serpens percutere non audebat. Et cum hoc quotidie per triennium ageret. die quadam inimicus eius fortitudine victus se per deuerrum montis latus in precipitium dedit omniaque loci arbuta flamma ex se perdeunte consummauit: ut per hoc constaret quis fuerat qui ab eo uictus abscedebat. Hic sanctus uir primo inclusionis sue tempore decreuit ut ultra mulierem non videret: ne ex contemtu plata specie tentationem incurreret. Quod quedam mulier audiens audacter ad specum eius ascendit: ut eius propositum frangeret. At ille paulo longius intuens: et mulieris uerba conspiciens: in terram faciem depressit: et eorum in orationem prostratus iacuit: quousque impudens mulier inde fatigata discessit: Que die eodem mox ut de monte descendit vitam finivit: eo quod uirum dei ausu improbo contristauit. Cum autem ad eum multi ex deuotione concurrerent et semita que ad eum ducebat cellulam artissima foret: puer puellus incaute gradiens ex monte cecidit usque ad ualle in profundissimo sita ruit. Perturbati omnes querere ceperunt sicubi corpus lapsi pueri potuisset inueniri.

niri. Qui tandē in valle inuētus est nō solū viuus: s; etia; membris oibus illeſus. Sicq; oibus innotuit q; hunc in casu ſuo martini oratio portauit. ¶ In ſpecu uero illi; magna deſuper rupes eminebat: q; martini celle pminēs: caſu ſuo imminere: illius interitū minabaſ. Ad hunc maſca tor: nepos illuſtris uiri armentarij ueniens cum multis ruſticis orabat: ut uir dei de ſpecu exiret: donec ipſe ruiturā rupē de monte euelleret. Quō uir dei facere non acquieuit ſed illi qd poſſet ut faceret: precepit: itaq; duz illoz multitudine conareſ ſine periculo ſcī uiri illud ingens ſarum leuare repente cunctis uidentibus moles ipſa e laborantibus euulſa. ne ſpecu martini tangeret ſaltum dedit: et qſi ſerui dei leſionem fugiens longius cecidit. Quō angelico miniſterio actum fuiſſe vnusquiſq; cognouit. Hic dñs pñs in eodē monte ſe contulit: catena ferrea ſibi pedez ligauit eāq; ſaxo ex altera parte affixit. ne ultra ei pgreſſi liceret. ¶ Catene longitudo tēdebaſ. Quō beatus benedictus audiens eadē dicendo miſit: ut ſi ſeruus eſſet dei: nō eū teneret catena ferri: ſed catena xpī. Ad quam uoce; martinus cōpedem ſoluit: ſed tamen nunq; ultra q; catena extendebatur pedem mouit. Qui poſtmodum ibidem incluſus diſcipulos congregauit: qui ab eius ſpecu ſeorſum habitantes aquā ex puteo hauriebant: ſed ſunis in quo ſitula pendebat ſepius frangebaſ: unde factū eſt ut catenā quā ex pede ſuo uir dei ſoluerat ſuni ſitule aligarent: ex quo iam tempore contigit: ut ſunis quotidie tingeretur: et nūllatenus ex tactu catene illius de cetero rumpereſ. Quieuit autem in pace uir domini nono. calē. nouembris. Hec gregorius tertio dialogorum: cap. xvj.

De ſancto maioro epō. Cap. ciij.

Maiores eps apud inſulam ſargiam britannie claruit. Hic ex eadem prouincia ortus genere nobilis: ſocius ſancti ſamſonis: eidem in dolenti archieſu ſueceſſit in quo dñs uerbis et exemplis pplm dñi laudabiliter paſceret: ab angelo in ſomnis monitus: ep̄atui ceſſit: et buducū ſibi ſubſtituens eremum petijt: et ſolitariam uitam annis pluribus duxit: deinde plurium monachoz pater effectus eſt. ¶ Qui comitē quendā ditiffimū: q; ſeptennio leproſus fuerat contactu ſuo a lepra mundauit. Comes autem pro gratiarum actione medietatem vnus ſue poſſeſſionis uiri dei monaſterio conceſſit. Sed cum dicta poſſeſſio auius et piſcibus abundaret: mor aues omnes et piſces diſmiſſa medietate quam ſibi comes retinuerat: ad aliam uiri dei medietatem tranſierunt. Quod cernēs comes ad ſua ſumvrozis medietatem cenobio conceſſam cū ſua ſibi retenta commutauit. Iterumq; piſces et uolucres ad medietatem ſancti commutatam ſe tranſtulerunt. Quapropter comes poſſeſſionē integram monaſterio largitus eſt.

¶ ſaniulum quendam ſuum: qui dum piſcicaretur: in mare cadens necatus fuerat oratiōe ſua a mortuis ſuſcitauit et ab undis ad litus incolumem electum reduxit. ¶ Cum ſames ualida omnem britanniam occuparet: et ipſe ex pietate omnem populum ad ſe uenientē reficeret. Jamq; ex tali largitione victualia monaſterio deficerent pueri qui dam ex monachis meridie ad littus maris accedentes lectiones ſuas repetituri: nauem antiquam in littore ex uetustate derelictam: pueriliter intrauerunt: quam ſubito mare concreſcens rapuit: et ſine remouel remige alioq; ad miniculo quoq; vna cum pueris ſaluus ad oppoſitā inſule ripam ſubito deuenit. Ad maioro pueris apparente: et nauem tenui baculo gubernante. Ad qd ſpectaculum rex p uincie cum omni populo occurrens: et a pueris qui eſſent aut quomodo adueſſent audiens: nauem victualibus et diuitijs refertā remiſit: quam ſimiliter uirtus diuina: ut prius ad propoſitū locum reduxit. ¶ Cum normani totam inſulam deuſtarent: et populus inermis ad ſanctuz con-

fugiret: ille baculo rupem percuffit: et in manuales lapillos diuiſit: quibus populus hoſtes in ſe irruētes oppreſſit: eoſq; in mari fugatos ſe precipites dare cōpulit. Hic uirgo perpetuo permanens: pane ordeaceo ſolo cōtentus feria quarta et ſexta nullum capiebat cibū et ſemp ferebat cilicium. Cui in uigilia paſche oranti: ter angelus apparuit ei; obitus ſui diem prenunciante: de cuius manib; ſanctus uir euchariftiam tertia uice uifiſibiliter ſumpſit: et ir. calē. nouembris: ut audierat: ad xpm migravit.

De ſancto maioro martyre. Cap. ciij.

Maiores martyr ſeru; generoſi et nobilis uiri tyburtine ciuitatis paſſus eſt pſecutione uandalica ſub hunerico rege: q; primo ſuſtibus quaſi innumerabilibus ceſus: trocheis frequentibus eleuatus alt; q; ictu celeri diſmiſſus ſuper lapides et ſi lices corruerat: ſed et plures plagas lapidibus confrictus: dum iam uiscera pel-

le nudata eſſent et ipſe ad ſingula cōſtātior appareret: nouiſſime gladio ceſus eſt: et apud eadē urbē ſepultus.

De ſanctis Chryſantho et Daria mar- tyribus. Capitulum. cv.

Chryſanthus et daria xgo et martyres ambo rome paſſi ſūt ſub impatore numeriano: q; chryſanthus alexadria ortus: cū patre polemio illuſtriſſimo romā ueniēs ab eodē liberalibus ſtudijs traditus: cū eſſet ardentiffimi ingenij oibus ſcientijs mūdanis eruditus eſt. Et dñs vniuerſa librorū volumina ex curioſitate diſciteret: et ad libros xpiane fidei pueniſſet: cepit querere: q; ei diuinas lras exponere poſſet. Tāde; a quodam xpiano ſecretiffime ad carpophorū pſbyterū adductus eſt: qui perſecutionis atrocitate ſeuiente in ſpecumōtis occultatus uix poterat a paucis fidelibus uifiari. A quo chryſanthus diuinis litteris imbuitur: et cōuerſus ad chriſtum: ſacro fonte perfunditur: et catholica fide diligenter inſtructus poſt. vij. dies baptiſmatis ſui xp̄s dñs uoce publica confiteſ et deos deaſq; romani populi demones eſſe pteſtaſ. Quod audiēs pater eius nūciantib; propinquis: cū ab impatore plurimū honoratus eſſet dignitatem amittere formidaret: fecit filiū in tenebroſo carcere cludi: et cibo paruiffimo ſuſtentari. Quod uir dei ad exercitium potiſſimum ad ſupplicium ſibi dicebat inferri. Sed quidam ex atinentibus patri conſuluit ut ſi filium ab hac ſuperſtitione uolebat eripere: elegantiffime puelle pingio traderet: ut dñs diſceret eſſe maritus obliuiſceret eē xpianus: eo q; afflictioes illatas: xpiani ſibi gloriam reputabāt. ¶ Tunc polemus triclīniū ſericis uelibus ſtratū preparauit et chryſanthum preciſis uelibus induit et. v. puellas ſpecioſas et ornatas ex ancillis ſuis ei; dē aſſociauit. Jubes quotidiana puina affluētib; dapib; exhiberi: filiūq; ſuū blanditijs et amplexib; puellarū ſe-

Catalogus sanctorum et gestorū
eorum ex diuersis voluminibus
collectus: editus a reuerendissi-
mo in christo patre dño Petro
de natalibus de venetijs dei gra-
tia episcopo Equilino.

151 D. 8

Reuerendissimi patris et domini petri de natalibus veneti episcopi
equilini catalogi sanctorum opus feliciter incipit.

Liber primus ab aduentu domini vsq; ad eius natiuitatem.

De aduentu domini in carnem.

Quētus do-

mini generalis duplex ab
ecclesia colit. Primus ad
saluandū. Secundus ad in-
dicandū. Primus de pteri-
to celebrat. Scds de futu-
ro formidat. De p̄rio Lu-
ce. xix. Venit filius hoīs q̄
rere et saluū facere qd̄ peri-
erat. De sc̄do Esa. ij. Dñs
ad iudiciū veniet cum sena-
toribus populi. Aduen-
tus ergo in carne: qui fuit
ad saluandū quattuor agit
septimanis: ppter causam
superius assignatā: qz scilz

ipsum aduentus christi precesserunt legis naturalis inspiratio: circū-
cisionis indictio: legis scripte impositio: et prophetie attestatio: que
omnia in quattuor dominicis vt superius ponitur figurantur. Cir-
ca aduentum autem ad saluandum duo vidēda sunt scilicet aduenien-
di oportunitas: et aduentus utilitas. Oportunitas ostenditur. Primo
ex parte hominis: qui conuictus fuit: primo de malicia tempore legis
naturalis: quia cum ipsa lex iuberet proximum non ledere: primoge-
nitus a de cain: abel fratrem innocentem occidit. Secundo de ignoran-
tia tēpore circuncisionis quando videlicet homo idololatrans in pesti-
mos errores decidit: naz et tunc tēpore idololatria incepit. Tertio de
impotentia tempore legis scripte: que quidem lex iugum importabi-
le et mandatum homini fragili impossibile imposuit. Oportune ergo
filius dei venit: quando homo de malitia: ignorantia: et impotentia cō-
uictus fuit: ne si ante venisset: homo medicine gratus non fuisset. Ipse
etiā veniens sua potentia hominis impotentia subleuauit: sua sapien-
tia ignorantiam illustrauit: suaq; gratia malitiaz expugnauit. Se-
cundo ex parte temporis: qz vbi venit plenitudo temporis misit deus
filium suum 2c. gal. vij. quod quidē tempus adimpletus fuit per quat-
tuor premissa: que aduentum dominicum precesserunt. Cum enim vi-
dit dei filius hominē nec lege nature nec circuncisionis signaculo: nec
lege scripta nec pphetarū oraculis a peccato liberari posse: descendit

a

